

Til Udlændinge- og Integrationsministeren

cc. Medlemmerne af Folketingets Udlændinge-
og Integrationsudvalg

10. februar 2022

Kære Mattias Tesfaye,

Danmark formåede at få evakueret omkring 1.000 afghanere til Danmark i de hektiske dage inden lufthavnen i Kabul lukkede, og Taliban havde taget den fulde kontrol. Nogle blev evakueret på vegne af andre allierede lande, som til gengæld evakuerede personer på danskerlisten.

Siden den spektakulære evakueringsindsats, har der i den offentlige debat været meget begrænset fokus på, hvad der sker og skal ske med disse personer - indtil Politiken forleden tog sagen op. Hovedparten sidder stadig, nu på femte måned, på danske asylcentre beskyttet af Særloven om Midlertidig Opholdstilladelse for Personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder mv., som Folketinget vedtog i november 2021.

Allerede ved lovens vedtagelse stillede man en hurtig sagsbehandling i udsigt, og regeringen meldte ud, at man inden jul forventede at have ca. 300 visiteringer til kommunerne klar. Men ifølge organisationen Refugees Welcome nåede man kun at færdiggøre meget få godkendelser sidste år.

Uden godkendt visitering til en kommune intet CPR-nummer, sundhedskort, Coronapas, isoleres disse mennesker mere end nødvendigt. De synes 'parkeret' under forhold, der snarere minder om ophold på et udrejsecenter end målrettet indslusning, når de ikke kan få tildelt en sagsbehandler, så der kan laves job- og/eller uddannelsesplaner.

FN-forbundet vil gerne opfordre til en hurtigere behandling af de udestående sager, således at der kan sikres stabilitet for de evakuerede familier og deres fremtid. Disse mennesker har mange kompetencer og erfaring i at arbejde sammen med danskere, hvorfor det ikke burde være vanskeligt at få dem inkluderet på et arbejdsmarked, som skriger efter arbejdskraft.

Som den humanitære og politiske situation ser ud i Afghanistan, synes det oplagt, at de evakuerede ikke vil kunne vende tilbage til Afghanistan, når Særloven udløber efter 2 år.

Her kunne folketinget overveje at følge f.eks. Storbritannien og Sverige, hvor begge lande har givet midlertidig opholdstilladelse i 5 år.

Vi vil også opfordre regeringen og de relevante myndigheder til ikke blot at færdigbehandle alle udestående sager men også samtidig overveje, hvilke muligheder de pågældende har for beskyttelse, når Særloven udløber. I den forbindelse noterer vi, at det er muligt at søge om opholdstilladelse på andet grundlag, herunder asyl efter Udlændingelovens § 7, selvom man har søgt eller fået opholdstilladelse efter Særloven.

FN-forbundet opfordrer derfor regeringen, Folketinget og de relevante myndigheder til fornyet fokus på de evakueredes fremtidige status med henblik på at sikre dem den nødvendige beskyttelse på både kort og lang sigt. I den sammenhæng synes løbende informering af offentligheden om, hvorledes sagerne bliver løst, at være på sin plads.

Afslutningsvis vil jeg gerne nævne, at der også bør være fuld opmærksomhed på de afghanere, som søgte asyl i Danmark **før** Talibans magtovertagelse, og som har fået deres ansøgning afvist og skal udrejse. Den nye politiske situation i Afghanistan bør betyde, at sådanne sager snarest genoptages med henblik på, at de pågældende får afklaret deres status.

Med venlig hilsen,

Jens Christian Wandel
Forperson